

NAS GLAS

Dr. Kucjova prijateljica
Dr. real. gimnazija

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40—

Polletna naročnina „ 20—

Četrletna naročnina „ 10—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinski in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Skupščina saveza nabavljajlnih zadrug v Ljubljani.

V dneh od 25. do 29. junija t. l. smo pozdravljali v svoji sredi predstavnike naših nabavljajlnih zadrug iz vse države in predstavnike njihovega Saveza. Savez N. Z. je imel v teh dneh v Ljubljani svojo redno letno skupščino in je privedil pri tej priliki štiridnevni zadrugi tečaj, da poda zbranim delegatom glavna, napotnejša navodila za poslovanje in vzbudi smisel za združništvo. Zanimivi in pomembni dnevi so bili to za državne nameščence. Zanimivi, ker smo prvič videli vstajati drž. nameščence, ki so si nadeili nalogo, dvigniti naš stan iz bede in revščine s tem, da ga rešijo in zaščitijo potom nabavlj. zadrug pred kapitalističnim izkoriščanjem in izžemanjem. Pomembni dnevi so bili to, saj so nam pokazali, da so pričeli državni nameščenci že tudi misliti na gospodarsko osamosvojitve, da so spoznali, da tiči velik del naše revščine v tem, ker znosimo še te uboge pare, katere nam milostno daruje vlada za naše težko in odgovorno delo drugim namesto, da jih žrtvujemo svojim zadrugam in jih ohranimo tako indirektno samim sebi. Že samo dejstvo, da je bilo na skupščini 184 delegatov, kateri so zastopali 130 zadrug z 228 glasovi in da se je udeležilo zadrugnega tečaja nad 80 delegatov iz vseh delov naše države pričča, da je prvi korak do gospodarske osamosvojitve storjen, in da smo na potu, ki nas more dovesti v solidnejše in boljše razmere. Potrebno je le, da podpira vsak državni nameščenec svojo zadrugo gmotno in moralno, da se zaveda, da je prav tako, kakor v strokovnih tudi v gospodarskih organizacijah naša moč le v samozavestni edinosti in solidarnosti.

Zadrugi tečaj se je vršil od 25. junija t. l. do 28. junija t. l. v hotelu Tivoli vsak dan dopoldne in popoldne, na katerem je predaval g. Miloš Štibler o zgodovini zadrugništva, g. Marič o zadrugi zakonodaji in revizorja, g. Ferjančič in g. Durman o knjigovodstvu, Predavanja so bila stvarna in podučna in so vzbujala pri slušateljih veliko zanimanje. Razvila se je semtertja tudi živahna diskuzija, katera je razčistila in odstranila marsikateri dvom in nejasnost. Ob večernih urah so se obdržavali vsak dan prijateljski sestanki, na katerih je bila dana delegatom prilika proste zabave, razvedrila in medsebojnega spoznavanja. Vsi ti večeri so potekali mirno in so se razhajali delegati v najboljšem razpoloženju in zadovoljstvu. Na teh sestankih se je izrazila tudi želja, da se skliče pred glavno skupščino konferenca vseh delegatov, da se porazgovore o dosedanjem delu Saveza in o željah in težnjah posameznih zadrug. Ta konferenca se je sklicala na dan 28. junija t. l. ob 11. uri v hotelu Tivoli. Otvoril jo je g. Štibler, dosedanji podpredsed. Saveza z izlavo, da je bilo sklicanje predkonference potrebno, ker je potrebno, da se pripravimo na skupščino kateri bo na ta način delo mnogo olajšano.

Predlaga pred vsem, da delegati odobrijo in sprejmejo že izdelan pravilnik in poslovnik za skupščino, kateri naj bi veljal ali samo za letošnje skupščino, ali pa morda za vse bodoče skupščine.

To smatra za potrebno, ker mora imeti vsaka skupščina poslovnik, katerega se imajo držati delegati, da je potek skupščine mirnejši in lažji. G. Marič prečita pravilnik, katerega da g. Štibler v razpravo. Razvila se je takoj burna debata posebno iz vrst hrvatskih kolegov se je slišal tu in tam oster protest proti pravilniku, ki zabranjuje med drugim tudi vsakemu delegatu na skupščini govoriti dalje kot 10 minut. Izjavljajo, da je izdelal pravilnik g. Marič, so pa zato, da se izbere odbor, ki naj preštudira pravilnik in kateri naj poda o njem na skupščini svoje mišljenje. Ta odbor pa naj izberejo zadrugarji sami, ker ne gre, da bi upravni odbor diktiral osebe za presojo pravilnika. G. Peitler in Urbančič predlagata, da se izbere odbor za presojo pravilnika ker je Savez juridična oseba in mora imeti pravilnik za svoje skupščine. Velja naj pa ta pravilnik le za letošnje skupščino. Predlog je bil sprejet z večino glasov, na kar se je izvolil odbor, kateremu je bila poverjena naloga oceniti pravilnik in staviti na skupščini svoje predloge. Na to govori predsednik nadzorovalnega odbora Saveza in poroča o delovanju nadzorstva, z iz njegovega govora je bilo posneti, da je nadzorovalni odbor budno pazil na delovanje upravnega odbora, da so bili tu in tam nedostatki, v glavnem pa se je vršilo vse poslovanje Saveza v redn. Omenil je, da bo opozicija iznesla morda marsikaj tudi proti nadzorstvu, njegovo delo pa je bilo usmerjeno v glavnem vedno na to, da je pomagalo zadrugnikom in zadrugam ublaževati druginjo. G. Peitler poudarja potrebo, da se javno iznese vse očitke na skupščini, sodišče pa je za to, da sodi, ako je Savez kaj zagrešil. G. profesor dr. Točorovič prečita pismo sarajevske zadruge, katero je pisala posameznim zadrugam glede predkonference, na kar g. Štibler prekine sejo za pop. do 15.

Na popoldanski seji stavi g. dr. David na upravo in nadzorstvo Saveza več raznih vprašanj glede poslovanja in prosi pojasnila. Tako na pr. glede vloge 300.000 Din. v neko banko, katera ba je ni najsigurnejša in katera v času denarne krize ni mogla vrniti te vsote. Dalje glede kreditiranja robe uslužbenstvu Saveza, glede nakupovanja pšenice v Vukovaru, glede pogodbe s tovarno perila v Beogradu, katere akcionarji so baje tudi uradniki Saveza, glede nakupa 7000 m drv, ki je bil pozneje storniran in glede nakupa 700 oblek iz Češkoslovaške, namesto po sklepu 7 vzorcev. Na vsa ta vprašanja in očitke so dobili delegati potrebna pojasnila, ki so po večini razbremenila upravo. Kljub temu pa je prišlo večkrat do precej burnih nastopov med posameznimi delegati. Ob 18. uri zaključil g. Štibler konferenco. Zvečer je bil prirejen na ta dan prijateljski sestanek na krasnem vrtu restavracije »Zvezda«. Na tem sestanku je pel celokupni zbor Glasbene Maticе pod osebnim vodstvom g. Hubada na čast našim gostom več pesmi, katere so jih nad vse navdušile in razvnele. Omeniti je treba, da je pela Glasbena Matica po vsem brezplačno, za kar ji bodi izrečena tem potom javna zahvala.

Dne 29. junija ob 9. uri je otvoril g. Štibler glavno skupščino, katero je sam vodil. Po izvršenem imenovanju tajnika in overovateljev in po

verifikaciji delegatskih mandatov se je prečital pravilnik, katerega je sprejel za to določeni odbor. Po prečitavanju predlaga g. Štibler, da skupščina ta pravilnik sprejme. Razvije se vnovič ojastra debata glede pravilnika, po kateri pa je bil s poimenskim glasovanjem vseh delegatov sprejet z večino glasov. G. Štibler izjavi, da poročilo upravnega odbora odpade, ker ima vsak delegat tiskano poročilo, zato prosi podpredsednika nadzorovalnega odbora, da poroča. Po poročilu nadzorovalnega odbora se je razvnela vsestranska, ojastra in večkrat mučni debata, katera se je vlekla do 12. ure, in katere ni hotelo biti konec niti v popoldanskem zasedanju. Iz vse debate in prerekanja pa se ni moglo naprtiti Savezu grehov, za katere bi ga bilo obtožiti, vsled česar se je moral staviti o dnešni strani predlog, da se debata zaključi. Predlog je bil sprejet.

Na vrsto so prišle volitve uprave in nadzorstva. G. Štibler prekine skupščino za pol ure, da se delegati pogovore glede kandidatov. Pojavile sta se dve listi, med katerimi se je hotel vneti boj za zmago. Zmagala je lista, katero je predlagal g. Kostič in katero so podpirali tudi slovenski delegati z veliko večino glasov. Druga lista, katero so priporočali zlasti hrvatski kolegi, je propadla, vsled tega se čutijo nekoliko užaljene in pišejo sedaj v svojem listu »o nauljenih kotalcih preko Sotle«. Nas to ne dirne. Izvoljen je po večini stari odbor z malimi izpremembami. Slovenijo bo zastopal v upravi Saveza namesto g. Peitlerja g. Adolf Ribnikar, v nadzorstvu pa g. Voglar. Po volitvah se je dovolila Savezu na predlog g. Vujnoviča še zadolžitve, oziroma nabava kredita za gradnjo stavbe za proizvajanje robe za zadruge, kredit za zgradbo zadrugne stavbe v Beogradu pa se je odklonil. Na to se je g. Štibler zahvalil vsem udeležencem za potrpežljivo sodelovanje in povabil vse na zadrugno večerjo, katero sta priredile železničarska zadruga v Sp. Šiška in nabavljajlna zadruga v Ljubljani in je zaključil skupščino ob 18. uri s predlogom, da se vrši prihodnja redna skupščina Saveza v Skoplju. Predlog je bil soglasno in z navdušenjem sprejet.

Zadrugi večerja se je priredila v veliki dvorani »Zvezde« ob sodelovanju izbornega pevskega kvarteta »Milan«. Na večerjo so bili povabljeni med drugimi tudi veliki župan in vsi načelniki oddelkov pokrajinske uprave, izmed katerih pa nas je počastil s svojo navzočnostjo le načelnik oddelka za trgovino in industrijo g. dr. Marn in generalni inšpektor ing. Sbrizaj. Večer je potekel v prijetni zadrugiški zabavi, čuli so se razni navdušujoči govori iz enega izmed teh pa je izzvenel tudi upravičen očitek nam Slovencem, da nismo pripeljali seboj svojega ženstva. Opravičil je nas, naše gospe in gospodične g. Luznar. Drugi dan so poleteli naši gostje v Vintgar in Bled, kamor sta jih spremljala g. Urbančič in Rehberger. Vse je ta naš raj naravnost očarač. Z velikim zadovoljstvom so se vrnili v svoje južne kraje, da nadaljujejo svoje za vse državne nameščence najzaslužnejše delo gospodarske osamosvojitve. Mi jim pa želimo, da ohranijo letošnje skupščino v Ljubljani v najboljšem spominu.

J. B.

Dr. Ivo Politeo, Zagreb.

Kdaj bo konec draginje?*

Ko nas je za časa vojne tlačila draginja, smo se tolažili, da jo bo mir pregnal. Prenehala je vojna, prišel je mir, ali draginja je še večja!

Tedaj smo opazili, da nam dinar, oziroma krona pada, pa smo temu padanju valute pripisovali naraščanje draginje. Toda dinar se, zlasti v zadnjem času, očitno popravlja ali vsaj stabilizira, draginja pa ne samo da ne ponehjuje, še celo narašča!

Govorili smo že: **slaba je žetev**, ni dovolj hrane, **ni izvoza**, zato je vse drago. Ali glejte, letos priznava celo samo ministrstvo, da obeta biti žetev najboljša, kar jih je bilo po vojni, pa vendar draginja, kot da je pobesnela!

Kapitalisti so kričali: delavci so nenasitni, njihove visoke plače in gibanja škodijo produkciji in dvigajo draginjo. Ali glejte, ravno v zadnjem letu izgleda, kot da bi ne bilo delavskih pokretov, stavke so redke, plače se sučejo v istih mejah, vendar cene skačejo vedno višje v višino!

Pa kaj je, zlodja, vzrok vsej tej neznosni draginji?!

Je več vzrokov draginje, ker se noben velik pojav ne da izvajati iz enega samega vzroka, ali, naj se mučimo s tem vprašanjem, kolikor hočemo, **ne bomo ga mogli rešiti drugače, kakor da se postavimo na podlago socialistične vede**. In ni ga morda prikladnejšega predmeta, kot je ravno raziskavanje vzroka draginje, da se dokaže opravičenost socializma. To je tako jasno, da se kapitalisti boje ravno te jasnosti ter jo skušajo skaliti in skriti z nekaterimi kompliciranimi lažmi in pretvezami.

Predvsem, kaj pa je to — draginja? Se li more govoriti o draginji za ves narod, za vso državo? Ne! — Draginja ni absoluten, marveč relativen pojem. O Nemčiji trde, da je tam tako drago, da danes družina ne more primerno živeti niti z dvema milijonoma mark mesečnih dohodkov. Pa vendar je v tej dragi Nemčiji dovolj ljudi, ki ne občutijo draginje, katerim ni nič predrago in ki bodo imeli tudi pri najglobljem padcu nemške marke še vedno toliko dohodkov, da bodo mogli razkošno živeti. Tako moremo tudi **naše** ljudstvo razdeliti v ljudi, ki jim je vseeno, če stane kilogram mesa 15 ali 30 ali 60 Din, ker ga bodo vedno enako lahko kupovali, in v ljudi, ki jim je le zato vseeno, da stane meso 15 ali 60 Din, ker ga ne bi mogli kupiti niti tedaj, če bi stalo 40 Din. V istem narodu, v isti državi torej, je nekaterim vse drago, a drugim zopet ni nič drago; eni imajo premalo tudi za siromašno življenje, a drugi preveč, da uživajo v razkošju.

Pa kdo so ti, ki imajo vsega, in kdo ti, ki nimajo nič ali premalo? Značilno je, da ti, ki največ delajo, ki se z delom naravnost mučijo, da žive ti v pomanjkanju, da pa se pri tem onim, ki imajo lažje delo, nudi možnost uživanja. Ne velja to sicer obče, ker je nekaj, čeprav malo bogatašev, ki mnogo delajo, kakor je tudi nekaj zopet malo — ljudi, ki nič ne delajo in zato nič nimajo. Ali pri tem priznanju teh izjem je vendar gotovo, da je mnogo, mnogo večje število siromakov, ki se po te pri delu, kot bogatinov, ki marljivo delajo, ter da vsekakor niti najmarljivejši bogataš ne prekaša v delu srednjega siromašnega delavca. Nepravilno razmerje, krivica torej, vsekakor obstoja. In to je ravno, kar uči socializem in obsoja, **da so namreč dohodki dela nepravilno razdeljeni**, in dokler bo trajala ta krivična razdelitev, bomo imeli bogatine, in siromake, imeli bomo draginjo, ali bolj rečeno ljudi, ki jim je drago in ljudi, ki ne občutijo draginje. Socializem torej, kateri stre-

mi za takim družabnim redom, ki ne bo imel krivične razdelitve dela, omogočuje tudi odpravo draginje. **Zato more samo socializem odstraniti draginjo.**

Z drugimi besedami bi se dal ta socialistični nauk označiti sledeče: Delo naj bo merilo dohodkov ali razdelitve plodov dela. Toda delo ne upravičuje samo prejetanja dohodkov, **delo je tudi izvor in temelj bogastva**. Iz ničesar ne more nič postati, izj ničesar ne nastajajo bogastva. Pa tudi iz kapitala samega ne more nastati kaj koristnega. Če imate pred seboj še tako rodovitno zemljo ali najboljše sirovine — vse to predstavlja kapital — ne boste imeli od njih koristi, niti ž njimi pridobili bogastva, dokler ne boste zemlje obdelovali ali sirovin predelali, t. j. dokler ne boste **delali**. Delo torej ustvarja bogastvo. Radi tega bo narod tem bogatejši, čim več bo delal. To pa ne pomeni, da bi morali samo nekateri izmed ljudstva delati po 24 ur na dan, temveč se pravi s tem, da bi morali v narodu delati vsi, prav vsi, pa čeprav zmereno. Pri takem splošnem, pravilno porazdeljenem in na res potrebne predmete omejenem delu, bi morala biti bogata država, vse ljudstvo imeti, kar mu treba, ter bi mogel — pri pravični razdelitvi donosa iz dela — vsakdo zadovoljiti svoje pametne potrebe. Z drugimi besedami: tedaj bi ne bilo draginje. Ali ravno zato, ker danes, še ni tako, ravno zato vlada draginja.

Poglejte samo okoli sebe, pa boste videli, koliko ljudi ne dela, ali vsaj malo dela. A kar je značilno in važno, **danes dela mnogo manj ljudi kot pred vojno**. Še je važno tudi to, da je dosti ljudi, ki se bavijo z neproduktivnim delom. N. pr. tihotapec in verižnik delata, ali njuno delo ni produktivno; to je le slepljenje, to je delo v svrhu, da se prenese denar iz več žepov v tihotapčev ali verižnikov žep. Trgovina je brez dvoma potrebna in koristna veja narodnega gospodarstva, toda v pametnih mejah. Danes se bavi mnogo večje število ljudi s trgovino, kot je to potrebno in kakor je to bilo pred vojno.

Če greste danes k trgovcu, obrtniku, fabrikantu ali sličnim slojem, da kaj kupite ali daste napraviti, morate vse zelo drago plačati. Pa kaj pomeni to »drago«? Pomeni, da plačate preveč v primeri s svojimi dohodki, pa tudi več, kot dotičnega ta predmet stane. Kalkulirajte danes, koliko stane trgovca ali obrtnika njegovo blago, pa se boste — pri častnih izjemah — prepričali, da mu preostane še precej veliko, ko je odračunal svoje stroške, režijo itd. Odtod tudi naglo bogastvo teh slojev, ki pred vojno niso tako bogateli. Jasno je, da gre to, kar predrago računajo, na račun nekoga tretjega. In ti tretji so delavci, javni ter zvečine tudi privatni nameščenci, delavci na železnici, v rudnikih, v tovarnah, na polju itd., itd. — Je nekaj poštenih trgovcev, producentov itd., ki uvidevajo, da se njihovo blago predrago prodaja in bi ga hoteli prodajati ceneje, ali ne morejo, ker bi to značilo le kapljo v morje draginje, oziroma bi z njihovim poštenim delom drugi špekulirali. **Ta sistem jih sili, da se podvržejo drugim.**

Da vse ponovim: 1. Dejstvo je, da del državljanov vobče nič ne dela ali se bavi z neproduktivnim poslom, vsled česar je proizvajanje bogastva v državi sami manjše kot bi moglo biti. (Prisiljeni smo torej, da jemljemo iz druge države. To zelo važno dejstvo o importu in pasivni trgovski bilanci bi zaslužilo posebno razpravo.) 2. Pravi in produktivni delavci dobivajo jako malo za svoje delo, a na njihov račun žive oni, ki ali nič, ali premalo ali neproduktivno delajo. Seveda imamo pri vsem tem izjeme, toda izjeme potrjujejo pravilo. Torej: ni niti pravične razdelitve dela, niti pravične razdelitve dohodkov ali dobrin.

Ta način dela ali brezdolja, ta način razdelitve dohodkov in dobrin ni pravičen, ni socialističen, **toda dokler obstoja, ne preneha tudi draginja**. Socializem obsoja ta kapitalistični način in ga hoče zamenjati z drugim: socialističnim. Edino socializem ukine draginjo.

Redukcija II.

Slabi časi gor, slabi časi dol, včasih jo pa vendarle mahnem v bližnjo okolico; seveda največ peš, sem ter tja pa tudi z vlakom. Toda kamor prideš, povsod se govori o redukciji, še prav posebno, kar je ob sebi umevno, če zajdeš med uradnike. Vsak si jo razlaga po svoje, vendar pa so si edini vsi v tem, da riba smrdi pri glavi. Kaj pa je treba naši državi take potrate, toliko ministrov, toliko namestnikov, dvornih in drugih svetnikov, pomočnikov, ravnateljev in podravnateljev?!

In tako gre dalje, vse se prerešeta in obravnava.

Zadnji članek »Redukcija«, ki ga je obelodanil »Naš Glas« v svoji 16. številki, z dne 10. pret. m. je prinesel pa še več življenja, zlasti v uradniške kroge.

Minulo nedeljo nas je bila večja družba, mešana »gospoda«; debatiralo se je o redukciji in kritiziralo omenjeni članek.

»Meni so razmere pri poštni upravi v Sloveniji precej dobro znane,« tako je začel neki že starejši gospod, »prehodel sem namreč po svojih opravkih že vso Slovenijo, ne samo enkrat, nešteto krat. Ker imam kot potnik vedno posla po poštah, kjer sprejemljem doposlana naročila od svoje tvrdke, sem opazil marsikaj. Prešel sem že dokaj zakotnih pošt, kjer se je poštar dolgočasil in mi odkrito izjavil, da nima po cele tedne niti enega telegrama, pisem povprečno 3—5 na dan, par nakaznic, kak časopis, paketa pa že lep čas nobenega. Vse to bi lahko opravila bližnja, komaj pol ure oddaljena pošta. In ta človek sedi tu in strada! In takih je več. Kaj bi ne bilo pametnejše, da se opuste vsi taki za državo jako dragi telegrafi in pošte ter se priklonijo bližnjim, večjim poštam! Dotičnega poštarja bi se bolj zaposlilo, a tudi plačalo lahko trikrat boljše, država bi pa pri vsem tem veliko manj plačevala, torej prištedila.

Za večje pošte ne bom trdil, tam so gotovo bolj in zadostno zaposleni.«

Tako je govoril tisti »Ahasver«, ko se ti oglasi nekdo in reče:

»Morda bi se dalo pa tudi pri večjih poštah kaj reducirati odn. prihraniti in ostale boljše plačati. Jaz imam precej živahno korespondenco s svojimi sorodniki v Ameriki, zato sem imel že večkrat priliko, da sem prišel v ljubljanski ameriški pisemski oddelek. Tam je zaposlenih kakih 10—12 uradnikov in najbrže tudi nekaj slug. Tu izdelujejo, kakor sem se informiral, za celo našo državo iz Amerike došlo pošto in če se ne motim, tudi obratno ter jo razpošiljajo na posamezna večja zbirališča po celem državi. Tega oddelka prej ni bilo, posluje baje šele izza dobe »dolarskih princev«, torej zbog večje, strožje kontrole. To je sicer ogromno delo, pa po mojem mnenju nepotrebno, zlasti glede strožje kontrole ne; kdor ni pošten, se zmerom lahko kaj izmakne, pa če stoji vsakemu po en kontrolor za hrbtom (v resnici ga pa ni, menda en sam, pa še tisti ima druge posle). Torej spoliranje ozir. kraja dolarskih pisem se s tako kontrolo ne bo preprečila, če niso uradniki sami od sebe zanesljivi. Dobro naj se jih plača, pa ne bo imel nihče skomin po dolarjih, revščina in ta doslej marsikomu neznana valuta pa le utegne koga zapeljati in premamiti. Prej sem rekel, da je to izdelovanje vse došle ameriške pošte samo v Ljubljani nepotrebno in res, zakaj bi ne

* Iz 27. številke »Nove Prave«.

prišel pisemski material že izdelan in razdeljen kakor prejkdaj, če že drugače ni izvedljivo, vsaj na večja mesta n. pr. za Slovenijo v Maribor in Ljubljano, za Hrvatsko v Zagreb in morda še kam drugam, za Dalmacijo v Split ali Šibenik, za Srbijo v Beograd itd. S tem bi bila Ljubljana razbremenjena, druge pošte pa gotovo ne toliko obremenjena, da bi ne mogle izdelati tega materiala s svojimi dosedanjimi močmi. Sicer se pa ljudem prav godi, če izginjajo dolarji iz pisem, naj si že enkrat zapomnijo, da ne gre pošiljati denarja v navadnih pismih.»

Nato se je vnela precej živahna debata.

Povzel je pa še tretji v tej družbi besedo, najbrž zakrknjen sovražnik nežnega spola, kakor bomo slišali:

»Čemu imamo pa toliko žensk skoraj pri vseh uradih! Saj ne trdim, da bi jih ne bilo nekaj potrebnih in so celo po nekoč bolj na mestu kot moški, toda omoženih pa nikakor ne. Te naj še poprimejo svojega gospodinjstva in skrbé za udobnost svojega moža, kolikor se pač da; tam je že slabo gospodinjstvo, kjer gospodinje ni zraven. Morda jih zato sprejemajo ozir. obdržé v službi, ker so cenejše moči?! Kdo bo to trdil? Poznam namreč osebno nekaj takih omoženih uradnic. Tako lepo se sprehajajo, s svojim soprogom nekaj tednov — razume se — da marodirajo — nato izginejo, pa se zopet prikažejo z vovičkom pred seboj — srečne mamice! In to traja nekaj mesecev, pa skoraj vsako leto, če gre vse po vrsti in v redu, sicer pa še dalj. Zdej pa izračunajte, kako cenene moči so to! Seveda so tudi izjeme, vendar bi moralo biti splošno pravilo: Gospodinje k gospodinjstvu! Torej najprej bi se imelo te odločiti, potem pa brezštevilne pomožne moči, ki sede na svojih prostorčkih že izza vojne dobe; samo ob sebi je umevno, da stalno nastavljene moči s primerno odpravnino odn. pokojino.«

Premlelo se je še več drugih vprašanj, za danes naj to zadostuje. Ne maram razpravljati, v čem se strinjam in v čem ne, povem samo, kakor sem slišal, relato refero. Izjavim pa odkrito, da bi se dalo marsikaj in marsikje uspešno reducirati. Morda o priliki kaj več. —r—

Specijalna sloven. davčna teorija.

Med našim finančnim delegatom in »Trgovskim listom« so se glede uporabe davčnih zakonov pojavile načelne diference, ki imajo v bistvu svoj razlog v tem, da g. delegat kljub neugodnim razmeram skuša davčno odmero v Sloveniji tehnično in stvarno vzdržati na dosednji višini, dočim so zastopniki privrednih krogov mnenja, da bi bilo z ozirom na prakso drugih pokrajin popuščanje na mestu in dopustno. Dasi ne dvomimo, na kateri strani sta javni interes in javna morala, smo se diskusije dosedaj udeleževali le kot opazovalci. Stvar se je pa zasukala tako, da moramo tudi mi označiti svoje stališče. »Trg. L.« z dne 28. junija t. l. namreč odklanja tzv. linearno povišanje direktnih davkov, »dokler se ne bo vpoštevalo nevzdržnega položaja... ali s tem, da se izrecno dopusti obdačenje le enega dela dohodkov (t. j. po analogiji obdačenja službenih prejemkov) »ali via facti« ustvari prakso, ki se izvaja pri obdačenju v drugih pokrajinah.« Kakor izprevidi vsak otrok, imputira prva alternativa finančnemu ministru nič več in nič manj, kakor da naj legalnim potom da zopet iz rok če že ne vsega pa vsaj dober del tistega, kar si je s par glasovi večine s težavo priboril od skupščine. Kako bi torej gledal g. dr. Stojadinovič »vodilne kroge finančne uprave«, na katere apelira »Trg. L.«, ko bi mu prišli s takim predlogom, ni treba razmotrivati, tem manj,

ker je apel tudi stvarno zgrešen. Priznamo, da se davčne ugodnosti, kakor jih uživajo uslužbenci glede dohodnine, v normalnih razmerah ne dajo zagovarjati, ker kršijo temeljni postulat enakosti in splošnosti davkov, ki ga mora upoštevati dohodnina še bolj kot vsak drugi davek. Gre pa ravno za izjemo, ki se je prvotno dovolila v prid javnih nameščencev, ker nihče ni imel poguma, da bi nam bil z davkom okrnil še tisto drobtinico, ki smo jo prejeli v obliki draginjskih doklad. Od nas je potem izjema avtomatično preskočila na privatne uslužbence, in je danes teoretično brez dvoma hiba našega sistema. Tudi v drugih državah se je pa zakonodaja radi abnormalnosti razmer razvijala podobno, a vendar še nikomur ni prišlo na misel, da naj izjema postane pravilo ter se s tem ves davčni ustroj ne samo postavi na glavo, ampak tudi tehnično po nepotrebnem komplicira. Saj je vendar na dlani, da bi bilo bolj enostavno, kratko in malo zniževati davčno mero! Da imajo od davčnih ugodnosti tudi privatni delodajalci svoj ne mali dobiček — in sicer v toliko, kolikor so pogodbeno zavezani plačevati zanje davek — bodi le mimogrede omenjeno. — Odklanjamo pa tudi drugo alternativo. Da bi se bilo moralo zvišanje izvesti z večjo izbirčnostjo in opreznostjo, je izven dvoma. Čim se je pa uzakonilo, noben stan ne more zahtevati od delegata, ne od njegovega uradništva, da naj z nelegalno prakso uredi stvar tako, da se povišanje ne bo poznalo, po domače: sabotirajo zakon. To pa špeciálno v trenutku, ko so nepovoljne finančne razmere največja ovira, da mi v nasprotju z drugimi sloji ne pridemo niti do najpotrebnejšega. Po tej poti ne moremo slediti, in kolikor poznamo g. prof. dr. Ellerja, se bo tudi on lepo zahvalil, da se v ti zvezi kliče za pričo.

Vestnik.

Vsem pri O. Z. včlanjenim strokovnim organizacijam! Širši odbor O. Z. je v seji 6. t. m. v načelu odobril osnovanje posebne sklada, iz katerega bi člani prejeli izvestne podpore za slučaj bolezni ali smrti v njihovih rodbinah. Ker pa posamezne strokovne organizacije že imajo takšne ustanove, je treba, da stopi ž njimi v to svrhu sestavljeni odsek v dogovor, ako in na kakšni podlagi bi se dala izvršiti unifikacija. Vse v poštev prihajajoče organizacije se naprošajo, da čim preje prijavijo tajništvu O. Z. svoje predloge oziroma pomisleke glede ustanovitve navedenega sklada, nakar bo odsek ž njihovim sporazumom dalje ukrepal. Obenem naj pošljejo O. Z. tudi en izvod pravil, ki statuirajo slični sklad. Gg. tajniki vseh pri O. Z. včlanjenih strok. organizacij se dalje naprošajo, da sporoče tajništvu O. Z. očiteljni naziv svojega društva, število članov njihove organizacije dne 1. januarja t. l. in dne 1. julija t. l. ter službeni značaj in bivališče predsednikovo. Ker je občni zbor O. Z. sklenil, da imajo vse včlanjene strok. organizacije prispevati za prvo polletje 1923 za vsakega člana Osr. Zvezi po 1 Din, se gg. blagajniki vabijo, da to čimpreje store. — **Od 1. julija t. l. dalje znaša mesečna članarina za vsakega člana O. Z. brez izjeme po 1 Din**, kar naj strok. organizacije pri plačilu članarine blagohotno vpoštevajo. O. Z. je dosedaj prejela enkratni prispevek komaj od par organizacij. Ker pa se je število včlanjenih organizacij, ki so bile z ozirom na brojnost članov najjačje, v zadnjih mesecih znatno skrčilo, je umevno, da more blagajna O. Z. kriti z največjo težavo jedva tekoče izdatke, kamoli da bi mogla ustvariti denarno rezervo za potnine delgatov, ako bi bili nemudoma pozvani v Beograd. — Obračamo se torej nanujneje na vse organizacije s prošnjo, da store svojo dolžnost napram O. Z. brez

odloga. — Ker zahteva Glavni Savez od vsakega člana O. Z. mesečni prispevek po —25 para od 1. januarja t. l. dalje, bo O. Z. v kratkem sklicala izredni občni zbor, ki bo o tem odločal. — O. Z. dobiva tako od posameznikov kot od raznih lokalnih udruženj vprašanja, kaj je akcijski odbor v najnovšem času ukrenil glede izboljšanja gmotnega stanja drž. nameščencev. Ali namerava izvesti resno akcijo, kdaj in kako? O. Z. kot taka na akcijski odbor nima nobene ingerence, ker je vsaka strokovna organizacija delegirala vanj po enega zastopnika. Zato na vsa taka vprašanja tudi ne more postreči z obveznimi pojasnili. — O. Z. izjavlja, da bo nudila akcijskemu odboru materijelno in moralno pomoč, kadar bo akcijski odbor mogel in smel **apelirati na solidarnost vseh drž. nameščencev naše kraljevine**, ker v nobenem slučaju ne bo bita deležna fiaska, ki sledi vsakemu nepripravljenemu delu in v podrobnostih neizvedeni nalogi. — O. Z.

Konferenca v Zidanem mostu. Na poziv pokrajinskega akcijskega odbora za Slovenijo so se sestali 28. junija delegati strokovnih organizacij javnih nameščencev, železničarjev in poštarjev v Zidanem mostu, da se sporazumno dogovore o nadaljnjih korakih, ki jih je treba napraviti v zaščito naših ogroženih interesov. Konference so se udeležili delegatje skoraj vseh strokovnih organizacij iz Slovenije, mnogi delegatje krajevnih akcijskih odborov in delegatje pokrajinskega akcijskega odbora za Hrvaško. Konferenci je prisostvovalo okoli 200 delegatov, ki so bili edini v tem, da je ključ za rešitev iz današnje mizerije v naših rokah, ako bomo složni in odločni. Poedini referentje so izčrpno obravnavali položaj javnih nameščencev, podali so sliko o sedanjem stanju in poročali o dosedanjem delu, jlasti o konferenci v Beogradu in o zadržanju centralnega akcijskega odbora. Poročalo se je tudi o razlogih, zaradi katerih je pokrajinski akcijski odbor za Slovenijo izrekel nezaupnico centralnemu akcijskemu odboru. Konferenca je odobrila vse dosedanje korake pokrajinskega akcijskega odbora in proglasila solidarnost ž njimi. Popoldne se je sestala ožji odbor na konferenco, ki se je dogovoril glede nadaljnje taktike. Sklenilo se je, da se pri nadaljnji akciji ne bo več oziralo na sklepe beogradskega centralnega akcijskega odbora, ker izgleda, da so njegove namere povsem drugačne kakor pa borba za stanovske interese državnih nameščencev in železničarjev in bi pomenjalo vsako nadaljnjo razgovarjanje s tem odborom le izgubo časa.

Prvi esperantski kongres v naši državi. Od 29. do 31. julija t. l. se bo vršil v Zagrebu prvi esperantski kongres, koji ima rešiti zelo važna vprašanja za esperantski pokret v naši državi. Kongres ima za program, da ustvari Savez vseh esperantistov po vsej naši državi, ki hoče povzdigniti esperantski pokret do one stopnje, kakor je danes razvit v drugih državah po celem svetu. Kongresni odbor pridno dela, da bodo posetniki kongresa v vsakem pogledu zadovoljni. Pred otvorjenjem kongresa bo v župni cerkvi sv. Marka maša in esperantski govor. Med mašo se bodo pele esperantske pesmi. Na večer bo razun drugih zabavnih točk gledališka predstava. Predstavljalo bo 8 članov zagrebškega esperantskega kluba. Ministrstvo saobračaja, uvidevši kulturno misijo esperantskega pokreta, je dovolilo z dopisom od 1. maja t. l. broj M S 14.233 50% popust na vseh državnih železnicah ne samo esperantistom naše države, temveč tudi tujcem. Znižanje velja od 26. VII. do 4. VIII. t. l. Posetniki kongresa naj kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, katerega porabijo tudi za povratek. Da se kongresnemu odboru olajša delo, se pozivajo vsi esperantisti, ki žele kongresu prisostvovati, da se takoj prijavijo na naslov: Društvo esperantistov (kongresni odbor), Zagreb ulica »A« 14.

Prvorazredni moderni brzopisalni stroj Stoeber. Zastopstvo Ljubljana, Šelenburgova ul. 6. I.

Ali ste že poslali naročnino za „Naš Glas“?

Čevlje kupujte od domačih tovarov tvrdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloge na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Razširjajte „Naš Glas“!

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Priporoča se za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Kunstek & Pleterški

Ljubljana, Vodnikov trg 5

priporoča v nakup usnje in usnjate izdelke.

Članom Nabavljalne zadruge javnih nameščencev popust!

Barva, kemično čisti in pere vse tovarna!

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4-6.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov

ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Zahtevajte ponudbo.

Papir na debelo.

Tvorniške cene.

Špecialiteta

OVOJNI PAPIR

(papir za pakovanje) vseh vrst, dalje tiskovni, konceptni, pisarniški, risalni papir itd. po tvorniški ceni vedno v zalogi. Glavna zaloge

„ABADIE“

cigaretnega papirja

A. LAMPRET

Ljubljana, Krekov trg 10

Telefon 247.

Pisalni stroji itd.

mehanična delavnica (popravljalnica)

Ljubljana

Šelenburgova ul. 6/I.

L. BARAGA.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene!

JOSIP OLUP

Trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenska in štajerska vina. Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

delovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.

Za dame po najnovejšem modernem kroju.

Lastna zaloge modnega blaga.

— Uradnikom znaten popust. —

M. Mihelič

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica.

Specialna trgovina ščetarskih izdelkov.

Parfumerija in galanterija.

Edina zaloge jugoslovanskih igralnih kart.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Anton Verbič, Ljubljana

Stritarjeva ulica.

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

HIPOTEKARNA BANKA JUGOSLOVANSKIH HRANILNIC

v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 4

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Daje razne kredite in pred-ujeme na posestva in vrednostne papirje.

Med dobrim najboljšje!

Pfaff Puch

šivalni stroji za rodbino, obrt in industijo.

vozna kolesa in vse v to stroko spadajoče

predmete NAJCENEJŠE pri TVRDKI

Ljubljana

Sodna ul. 7

IGN. VOK

Novomesto

Glavni trg 73.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

KOLESA

NAJBOLJŠA NUDI

J. GOREC

LJUBLJANA

PALAČA LJ. KRED. BNK.

Velika izbira otroških vozil-čkov, dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

Tvrdka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Priporoča se

I. Korenčan

trgovina pletenih, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Dežne plašče

perilo

galanterijsko blago

klobuke

po solidnih cenah

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

Državno zdravilišče Rogaška Slatina.

Sezona Maj-September.

Sezona Maj-September.

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni. Cene zmerne. V pred in po sezoni (t. j. od 1. maja do 15. junija in od 1. do 30. sept.)

50% popusta za državne uradnike in njih rodbinske člane. Največja udobnost. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojujencev za Slovenijo v Ljubljani. Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.